

Brüssel, 17.3.2021
COM(2021) 128 final

2018/0209 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse keskkonna- ja kliimameetmete programm (LIFE) ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1293/2013

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev 18. juuni 2018
(dokument COM(2018) 385 final – 2018/0209 COD):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev: 17. oktoober 2018

Regioonide Komitee arvamuse kuupäev: 9. oktoober 2018

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 17. aprill 2019

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 16. märts 2021

2. KOMISJONI ETTEPANeku EESMÄRK

Ettepaneku üldine eesmärk on toetada üleminekut nüüdisaegsele, puhtale ja ringluspõhisemale majandusele, tagades programmi LIFE jätkumise pärast 2020. aastat.

Programm LIFE on ainus ELi fond, mis on pühendatud üksnes keskkonna- ja kliimaeesmärkidele. Fond on oma suhteliselt tagasihoidliku eelarvega mõeldud kitsale valdkonnale, kus ühel pool on teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavad ning tutvustavad ELi programmid, ning teisel pool on ELi programmid, millega rahastatakse ulatuslikku kasutuselevõttu. Seega annab programm panuse uute teadmiste arendamise ja rakendamise vahelise lünga täitmisel.

Ettepanek on jätkuks programmi LIFE vahehindamise tulemustele ja seonduvatele konsultatsioonidele.

Ettepanek tugineb suures osas praegusele määrusele, suurendades selle mahtu ja ulatust, et hõlmata üleminek puhtale energiale, mida rahastatakse praegu programmi „Horisont 2020“ raames. Erinevalt kehtivast LIFE määrusest ei sisalda ettepanek üksikasjalikke sätteid rakendamise kohta, vaid piirdus laiemate eesmärkide ja projektiliikide määratlemisega.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Nõukogu seisukoht kajastab kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet. See sisaldab horisontaalseid sätteid, mis määrati kindlaks mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavate läbirääkimiste raames.

Võrreldes Euroopa Parlamendi esimese lugemisega sisaldab nõukogu seisukoht järgmisi

peamisi muudatusi:

- tühistatakse programmi piiramatu kestus;
- tehakse ettepanek kohaldada määrust tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2021, et vältida õiguslikku vaakumit enne selle vastuvõtmist;
- lisatakse programispetsiifiline kliimaeesmärk ja viide bioloogilise mitmekesisuse alaste ambitsioonide kohta;
- vähendatakse eelarvevahendeid vastavuses komisjoni esialgses ettepanekus ette nähtud summaga;
- täpsustatakse komisjoni ettepanekut kumulatiivse ja alternatiivse rahastamise kohta, et oleks võimalik takistusteta kvaliteedimärgist rakendada;
- piiratakse toetust rahvusvahelistele kokkulepetele mitmepoolsete konverentside korraldamiseks;
- jäetakse välja säte konsortsiumide osalemise kohta projektikonkurssidel vastavalt praegusele tavale ning
- jäetakse välja komisjonile antud volitused määrata kindlaks kolmandate riikide programmis osalemise täiendavad tingimused.

Üldiselt on see kokkulepe kaasseadusandjate seisukohtade tasakaalustatud tulemus ning selles on säilinud komisjoni algsed eesmärgid ja komisjoni ettepaneku nõudlikkus.

4. KOMISJONI AVALDUSED

Komisjon on esitanud kolm avaldust, mis on esitatud lisas.

5. JÄRELDUS

Komisjon toetab institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemusi ja võib seega nõukogus esimesel lugemisel võetud seisukohaga nõustuda.

LISA

Komisjoni avaldused

(1) Komisjoni avaldus programmi logo kohta

Komisjon avaldab kahetsust, et kaasseadusandjad otsustasid säilitada programmi LIFE logo. See on vastuolus horisontaalse lähenemisviisiga, mille kohaselt ei kasutata järgmise pikaajalise eelarve raames programmide logosid. Komisjoni eesmärk on tagada ühtse Euroopa logo kasutamise kaudu eri programmide puhul, et eurooplased on seotud Euroopa Liidu kui tervikuga.

See logo on ühine kõikidele ELi institutsioonidele ning see moodustab olulise osa programmidele kehtestatud lihtsatest, ühtsetest ja siduvatest teavitamis- ja nähtavusnõuetest.

Programmi käsitleva üldise kokkuleppe saavutamiseks võib komisjon nõustuda programmi LIFE logo säilitamisega tingimusel, et selle kasutamine piirdub programmiga LIFE asjaomasel programmitöö perioodil.

Komisjon on jätkuvalt veendunud, et ELi meetmete nähtavus ja üldsuse teavitamine nendest meetmetest on tõhusam, kui ei kasutata konkreetsete programmide logosid. Komisjon jääb kaasseadusandjate käsutusse, et arutada seda küsimust aegsasti enne järgmise programmitöö perioodi läbiraakimisi.

(2) Komisjoni avaldus arvamuse esitamata jätmise klausli kohta

Komisjon tuletab meelde, et kui seadusandja kaldub kõrvale määruse (EÜ) nr 182/2011 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidest, peaks otsus kasutada muud menetlust olema põhjendatud. Komisjon leiab, et rakendusakti oluline mõju, millele kontrollimenetluse kasutamise põhjenduses osutati, on seotud asjaomases eelarves eraldatud summaga ning seega ei ole programmi LIFE puhul see tingimus täidetud.

Lisaks rõhutab komisjon, et süstemaatiline tuginemine artikli 5 lõike 4 teise lõigu punktile b on vastuolus määruse (EL) nr 182/2011 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13) eesmärgi ja sõnastusega. Seda sätet tohib kasutada vaid siis, kui on vaja teha erand üldreeglist, mille kohaselt võib komisjon rakendusakti eelnõu vastu võtta, kui arvamust ei ole esitatud. Kuna tegemist on artikli 5 lõikes 4 sätestatud üldreeglist kõrvalekalduva erandiga, ei tohi teise lõigu punktile b tuginemises näha lihtsalt seadusandja „kaalutusõigust”, vaid seda tuleb tõlgendada kitsendavalt ja seega põhjendada.

(3) Komisjoni avaldus programmi LIFE panuse kohta bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamisse

Kooskõlas Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni institutsioonidevahelise kokkuleppega eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö, usaldusväärse finantsjuhtimise ja uute omavahendite kohta, mis hõlmab ka tegevuskava uute omavahendite kasutuselevõtmiseks (2018/2070(ACI)), kehtestab komisjon koostöös nõukogu ja Euroopa Parlamendiga tõhusa, läbipaistva ja tervikliku metoodika bioloogilise mitmekesisusega seotud kulutuste jälgimiseks, et teha tööd selle nimel, et eraldada mitmeaastase finantsraamistiku vahenditest bioloogilise mitmekesisusega seotud eesmärkide saavutamiseks 2024. aastal 7,5% ning 2026. ja 2027. aastal 10%.

Pärast vastava metoodika määratlemist esitab komisjon 31. juuliks 2022 Euroopa Parlamendile ja nõukogule teabe, milline on LIFE määruse panus bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi saavutamisel. Programmi LIFE raames bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide saavutamiseks tehtud kulutusi kajastatakse igal aastal programmi tegevuskulude aruannetes. Programmi panust seoses elupaikade ja liikide kaitsestaatusega analüüsitakse 2024. aastaks kavandatud vahehindamise raames, millele on osutatud LIFE määruse artiklis 19.